

ПРИРОДО-МАТЕМАТИЧЕСКА ГИМНАЗИЯ "ЯНЕ САНДАНСКИ"

e-mail: pmg.direktor@pmggd.bg, pmg_gd@abv.bg, web site: <http://www.pmg-gd-bg.com>

гр. Гоце Делчев, ул."Скопие" №4,

тел: директор: (0751) 60306, секретар: 60308, факс: 60308,

УТВЪРЖДАВАМ:

**ЕЛКА БОЖИКОВА,
ДИРЕКТОР НА ПМГ**

**ПРОГРАМА
ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА РАННОТО НАПУСКАНЕ
НА УЧИЛИЩЕ В ПМГ „ЯНЕ САНДАНСКИ“,
ГР. ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ**

**НАСТОЯЩАТА ПРОГРАМА Е ПРИЕТА НА ЗАСЕДАНИЕ НА
ПЕДАГОГИЧЕСКИЯ СЪВЕТ С ПРОТОКОЛ №1 /15.09.2017г.**

I. Необходимост от програмата

Образованието в България заема важно място в ценностната система на българина, като този приоритет придоби още по-голяма значимост в процеса на модернизиране на икономическите и социални структури в страната. Голям брой деца напускат преждевременно училище или дори никога не прекрачват неговия праг, явление, което води до тежка форма на социално неравенство.

Въвеждането на Програма за превенция на ранното отпадане от училище се налага от разбирането, че реален напредък в намаляване на напускащите училище ученици може да бъде постигнат само в резултат на прилагането на последователна и целенасочена политика, която се следва от цялата училищна общност.

Настоящият действащ Закон за училищното и предучилищно образование създава условия за редовното присъствие в училище и активната работа по време на учебните часове, които са важни за бъдещото и личностното развитие на всеки ученик. Те са гаранция за неговия успех, залог за по-добра социализация и по-големи възможности за реализация.

Важна роля в това отношение има училището, което трябва да подхожда комплексно и същевременно индивидуално за всеки конкретен случай на ученик, застрашен от отпадане. Предприемането на адекватни и ефективни мерки от педагогическия екип за намаляване броя на отсъствията, броя на преждевременно напусналите, следва да се основава на задълбочен анализ на причините, пораждащи тези явления.

Причините за допуснатите отсъствия и последващият риск от отпадане от училище не се проявяват изолирано, а са в резултат от съвкупност на различни фактори. Това определя необходимостта да се подхожда индивидуално към конкретния случай на всеки ученик, застрашен от отпадане. Един ученик може да е добър по математика, но друг може да е добър в това да бъде лидер или да организира останалите, или да е добър в това да се ориентира в гората, или да е добър музикант. Нашият подход е: да открием тази област, в която даденият ученик е добър; да му помогнем да се превърне в отличник в тази област, като доразвие своите знания и умения по приемлив за обществото начин; чрез това, в което е добър да развие допълнителни знания и умения в останалите области, които са заложили в учебните програми. Осигурява се подкрепа за равен достъп до качествено образование и развитие на потенциала на всеки ученик, на неговата личностна, професионална и гражданска реализация в обществото.

Необходимо е своевременно идентифициране на признаците за изоставане в усвояването на учебния материал и застрашеност от отпадане. На всяко дете трябва да се покаже, че то може да успява – оттам нататък да му се поставят по – високи цели и очаквания. Всяко дете трябва да се научи да вярва, че „Аз мога да ...“ и „Аз искам да ...“.

II. Причини за ранното напускане на училище

Социално-икономически причини - един от основните фактори за отпадане от образователната система. Лошото качество на живота на определени социални слоеве поставя сериозни препятствия пред образованието на децата и младежите. Ниските доходи не позволяват на много семейства да покрият разходите на своите деца за образование (за учебници, тетрадки, дрехи, храна) и се посочват от родителите като

главна причина за отпадане. От друга страна, детето, което не посещава училище, е ценно и като трудов ресурс и често подпомага формирането на семейния бюджет, участва в домакинската работа или се грижи за по-малки сестри и братя. Търсенето на по-висок стандарт на живот принуждава много родители да емигрират в чужбина без децата си, като ги оставят на грижите на роднини. Това от своя страна води до тяхното демотивиране за посещаване на училище.

Образователните причини - свързани са както с училищната среда, така и с организацията на учебния процес. Съществени са затрудненията при усвояване на учебния материал; слаб интерес към учебния процес и произтичащото от него нежелание да се посещава училище; наличие на конфликтни отношения със съученици и/или учители и др.

Етнокултурна причина – етническата принадлежност на детето оказва съществено влияние. В тази група се регистрират някои специфични етнокултурни причини за отпадане на ученици от училище - промяна в семейния статус на ученици /заживяват на семейни начала преди 16 - годишна възраст и създават семейство неофициално, въпреки забраната на закона/; по-ниска ценност на образованието.

Акумулирането на икономически, образователни и етнокултурни рискови фактори, оказва най-силно влияние, когато семейството живее в компактна група сред представители на собствения етнос.

III. Цел на Програмата за превенция на ранното напускане на училище

Общата цел на Програмата е намаляване на броя на застрашените от отпадане ученици, чрез съставяне и реализиране на различни превантивни дейности.

Специфични цели:

1. Ранно идентифициране на децата в риск чрез проучване и оценка на потребностите и интересите на учениците.
2. Предотвратяване на причините, водещи до отпадането на децата от училище.
3. Мотивиране на учениците в посока на развитие на личностните интереси, ранното кариерно ориентиране и създаване на условия за включване в група за повишаване на социални умения за общуване.

IV. Дейности на Програмата за превенция на ранното напускане на училище

За да бъде ефективна Програмата за превенция на ранното напускане на училище, е необходимо да се извърши планиране на дейности, с цел ранно идентифициране на ученици в риск, откриване и предотвратяване на причините и навременно въздействие върху факторите, определящи това явление.

План за реализиране на Програмата за превенция на ранното отпадане от училище през 2017/2018 учебна година

№	Дейности	Задачи	Срок	Очаквани резултати	Индикатори за изпълнение	Отговорник
1	2	3	4	5	6	7
I. <u>Ранно идентифициране на ученици в риск</u>						
1.1	Изготвяне на индивидуална оценка за всеки ученик	Подготвяне и провеждане на анкетна карта	Октомври 2017	Идентифициране на ученици в риск от отпадане	Всички ученици	Педагогическият съветник и класни ръководители
1.2	Създаване на регистър на застрашени ученици от ранното отпадане от училище	Изготвяне на регистър на идентифицираните ученици и техните профили	Октомври 2017	Подобряване на организацията за работа с ученици в риск от отпадане от училище	Учениците, застрашени от отпадане	Педагогическият съветник и класни ръководители
1.3	Среща с родителите за подобряване на организацията за преодоляване на опасността от ранно отпадане от училище	Запознаване на родителите с последствията от ранното отпадане от училище	Октомври 2017	Развитие на силните страни на личността на застрашените ученици и постигане на по-добра интеграция в образованието	Учениците, застрашени от отпадане	Педагогическият съветник, класни ръководители и родителите
1.4	Създаване на подкрепяща среда за всеки ученик от групата	Насочване на учениците към занимания, съобразени с техните потребности и развитие на личностните им качества	Октомври 2017	Подобряване на комуникацията между родители, учители и ученици	Учениците, застрашени от отпадане	Педагогическият съветник, класни ръководители и родителите

1.5	Сформиране на екип за работа със застрашени ученици от ранно отпадане от училище	Работа на екипа със застрашените ученици, с техните класни ръководители, педагогическия съветник и родителите	Ноември 2017	Включване на учениците в групи за развитие на техните комуникативни способности и подобряване на социализацията в училищната общност	50 ученици	Екип за работа с ученици, застрашени от ранно отпадане от училище
-----	--	---	--------------	--	------------	---

II. Предотвратяване на причините за отпадането на деца от училище.

1. Област на въздействие - Социално-икономически причини

1.1	Организиране на Коледна благотворителна кампания	Изготвяне на картички, сладкиши и коледна украса	Декември 2017	Подпомагане на ученици в неравностойно положение	2 ученици	Ученически съвет на ПМГ „Яне Сандански“
1.2	Провеждане на Великденска акция	Боядисване на яйца и приготвяне на великденски изненади	Април 2018	Подпомагане на ученици в нужда	4 ученици	Ученически съвет на ПМГ „Яне Сандански“

2. Област на въздействие - Етнически причини

2.1	Прожекция на филм за различните етноси в България	Подбиране на подходящ филмов материал за различните етноси и тяхната култура	Октомври 2017	Развиване на чувство за толерантност у учениците към разликите в етническите групи и техните обичаи	20 ученици	Класните ръководители
2.2	Беседа за ранните бракове и ранното забременяване	Изготвяне на материали и презентации по темата	Януари 2018	Намаляване броя на учениците от тази рискова група	30 ученици	Педагогическият съветник

		за опасността от ранно забременяване				
2.3	Дискусия на тема „Всеки може да успее“	Подготвяне на информационни материали за известни личности от различни етноси	Ноември 2017	Мотивиране на учениците за продължаващо обучение	50 ученици	Педагогическият съветник и учителите по философски дисциплини
3. Област на въздействие - Образователни причини						
3.1	Спортни игри	Организиране и провеждане на спортни състезания и игри	Март 2018	Мотивиране на ученици с проблеми в училище (отсъствия и слаб успех)	50 ученици	Учителите по физическо възпитание и спорт
3.2	Инициатива „Светът на книгите“	Организиране и провеждане на среща с български писател	Февруари 2018	Повишаване на общата култура и грамотността на учениците	30 ученици	Учителите по български език и литература
3.3	Беседа с представители на община Гоце Делчев и органи на реда за вредата от наркотиците	Организиране и провеждане на беседа за вредата от наркотиците	Юни 2018	Намаляване броя на учениците, посягащи за първи път към наркотични вещества	40 ученици	Педагогическият съветник
III. <u>Мотивиране на учениците</u>						
1.1	Сформиране на групи по интереси	Работа в посока на интересите и развитието на личността и индивидуалността на всеки ученик	Октомври 2017	По-добра социализация в училищния живот	50 ученици	Преподаватели от различни предметни области

1.2	Консултиране на семейства на ученици, застрашени от ранно отпадане	Осъществяване на ефективен диалог между училището и семейството за приобщаване към училищната общност на застрашените от отпадане деца	При необходимост през цялата учебна година	Повишаване на информираността на родителите за развитието на ученика през учебната година	50 ученици	Всички учители и педагогическия съветник
1.3	Създаване на празнични украси в училище	Подготвяне и украсяване на училището	Декември, февруари, май	Повишаване на уменията за работа в група, социалните умения за общуване и решаване на конфликти	20 ученици	Ученически съвет на ПМГ „Яне Сандански“, педагогическия съветник и преподавател по изобразително изкуство
1.4	Провеждане на „Ден на кариерата“	Организиране и провеждане на беседа от родители с различни професии	Март 2018	Информирание, консултиране и подпомагане на учениците в техния самостоятелен и осъзнат избор на образование и осъществяване на връзка между училището и пазара на труда	30 ученици	Ученически съвет на ПМГ „Яне Сандански“

V. Очаквани резултати на Програмата за превенция на ранното напускане на училище

- ✓ Идентифициране и класифициране на ученици в риск от отпадане от училище;
- ✓ Откриване и предотвратяване на причините и навременно въздействие върху факторите, определящи това явление;
- ✓ Подпомагане за развитие на силните страни на личността на застрашените ученици и постигане на по-добра интеграция в образованието;
- ✓ Развиване на комуникативните способности на учениците и по-добрата им социализация в училищната общност;
- ✓ Подобряване на комуникацията между родители, учители и ученици;
- ✓ Повишаване на чувството за толерантност у всички ученици;
- ✓ Намаляване на броя на учениците от тази рискова група;
- ✓ Повишаване на мотивацията на ученици с проблеми в училище.

VI. Обхват на Програмата за превенция на ранното напускане на училище

Програмата обхваща идентифицирани ученици в риск от ранно отпадане от системата на училищното образование във възрастов период V – XII клас.

VII. Мониторинг на Програмата за превенция на ранното напускане на училище

При реализацията на Програмата се осъществява мониторинг, който включва:

- ✓ Изготвяне на отчет в края на учебната година, свързан с изпълнението на програмата;
- ✓ Оценяване на ефективността от Програмата, чрез установяване броя на учениците, застрашени от ранно отпадане и неговото намаляване;
- ✓ Осъществяване на контрол по изпълнение на плана с дейности по Програмата и заложените срокове от страна на ръководството на училището;
- ✓ Обобщаване на резултатите от различните дейности по Програмата;
- ✓ Изготвяне на препоръки за оптимизиране и усъвършенстване на дейностите и повишаване на ефективността на Програмата за следващата учебна година.